

Join us on telegram

@freshman_files

@freshman_midexams

@freshman_finalexams

abc abc abc abc abc abc abc abc

Introduction

Course - General Psychology

 ይህ ኮርስ በብዙ መልኩ አዲስ ሊሆንባችሁ ይችላል። ይህ ትምህርት ለየት የሚያረገው በደምብ መረዳትን ይጠይቃል Module ካነበባችሁ በቂ ላይሆን ይችላል። ምክንያቱም Module በደምብ የማያብራራው ሀሳብ ስላለ Google ማድረግ በጣም ተመራጭ ነው። በይበልጥ ከ ምዕራፍ 3 ጀምሮ የ Case ጥያቄ ስለሚበዛ በደምብ Exercise መስራት ይጠቅማቸዋል። እኛም ከቲቶርያሉ ጎን ለጎን የተለያዩ ጥያቄዎችን በማዘጋጀት ከናንተ ጋር ነን።

 በአጭሩ ኮርሱ የሽምደዳ ሳይሆን የConcept ነው።

11 ምዕራፎች ሲኖሩት ቢበዛ እስከ ምዕራፍ 8 ብትማሩ ነው አታስቡ A+ የናንተ ናት

👏👏 የፍሬሽማን ሳይኮሎጂ 11 ምዕራፎች በውስጡ የያዘ ሲሆን የመጀመሪያዎቹ ሰባት ምዕራፎች ስለ "Basics of Psychology - ስለ ሳይኮሎጂ ዋና ነጥቦች" የቀሩት ሶስቱ ደግሞ ስለ "Skills - ክህሎቶቻችን እንዴት ማዳበር እንዳለብን የሚያሳይ ነው።

- Chap1 ♦ Essence of psychology
- Chap2 ♦ Sensation and perception
- Chap3 ♦ Learning and theories of learning
- Chap4 ♦ Memory and forgetting
- Chap5 ♦ Motivation and emotions
- Personality

.....

● እዉነቱን ለመናገር psychology module ብቻ አንብባችሁ exam ላይ መቀመጥ ዋጋ ያስከፍላል 😞። ብዙ ግቢዎች exam ሲያወጡ ከmodule አይደለም ከራሳቸው slide ሲሆን ነገር ግን የነሱ slide ቁንፅል ሃሳብ ብቻ ነዉ ያለው 😂 ወቸው ጉድ 🤔 አያሳስባችሁ እኛ ምንለቀዉን Tutorialu, module, PowerPoint + Google እንድ ላይ ካነበባችሁ A+ የናንተው ነች 🤔

👏 ሌላው ነገር ደሞ ይሄ ኮርስ አንዳንድ ግቢዎች ላይ 2nd semester ላይ ነዉ ሚስጠው ነገር ግን አብዛኛውን ጊዜ 1st semester ላይ

ይሰጣል:: placement ያለወቃቹ ተማሪዎች logicን 2nd semester ላይ ሚያስተምሩ ግቢ ከደረሳችሁ እንኳን እስከዚህ detail ስለማንገባ ሚያሳስብ ጉዳይ አይደለም:: ሌሎቹንም ኮርሶች በዚህ መልክ ተረዱ::

በቀጣይ chapter 1 Essence of psychology የሚለውን ትምህርቱን እንጀምራለን 🙌🙌

@campus_science

🕊 True Help with Pure Heart

📖 Course - #General_Psychology

💻 CHAPTER ONE - ESSENCE OF PSYCHOLOGY

🙌🙌 የፍሬሽማን ሳይኮሎጂ 11 ምዕራፎች በውስጡ የያዘ ሲሆን የመጀመሪያዎቹ ሰባት ምዕራፎች ስለ "Basics of Psychology - ስለ ሳይኮሎጂ ዋና ነጥቦች" የቀሩት ሶስቱ ደግሞ ስለ "Skills - ክህሎቶቻችን እንዴት ማዳበር እንዳለብን የሚያሳይ ነው:: አሁን 😊 ብለን ስንጀምር በዛሬው ትምህርታችን የሚከተሉ ነገሮችን እናጠናለን:-

✅ Definition of psychology - ስለ ሳይኮሎጂ ምንነት እዚህ ስር እናያለን

✅ Goals of psychology - ሳይኮሎጂ ግብ ምንድነው? የተፈለገው ለምንድነው የሚለውንም አያይዘን እናያለን።

💻 Definition of Psychology & Related concepts

👉 The word "psychology" is derived from two Greek words 'psyche' and 'logos'.

🎯 Psyche(ሳይኬ) - refers to mind, soul or spirit - ይህ ማለት "የሰው ልጅ አይምሮ, ነፍስ ወይም መንፈስ ማለት ነው በሌላ መንገድ ከአካል ወይም ከስጋ የተቃረነ እንደሚለት ነው።

🎯 Logos (ሎጎስ) - means study, knowledge or discourse - ይህ ደግሞ ብዙዎቻችሁ እንደምታውቁት "ጥናት ወይም እውቀት" እንደሚለት ነው።

🙌 Therefore, by combining the two Greek words the term "psychology" epistemologically (🤔 አንድን ቃል በብዙ መንገድ ልንተረጉመው እንችላለን "Etymologically, Epistemologically... " ለአሁን ይህ አያስፈልጋችሁም ሎጂክ ኮርስ ላይ ትማሩታላችሁ) refers to the study of the mind, soul, or spirit.

 ከዚህ ትርጉም የምንረዳው ነገር "ሳይኮሎጂ ስለ ሰው ልጅ አይምሮ ወይም ነፍስ የሚያጠና ነው።" የሚል ነው። ነገር ግን በዚህ ዘመን ሳይኮሎጂ አካልንም - Body ያካትታል። ውስጣዊ ብቻ ሳይሆን ውስጣዊም ባህሪ ላይ ትኩረት ያደርጋል።

 ሳይኮሎጂስቶች ግን ሁሉም በደረሱበት መረዳትና ምርምር ላይ ተመስርተው በተለያዩ መንገድ ነው "ሳይኮሎጂን" የሚያብራሩት ነገር ግን አብዛኞቹ ቀጥለን በምናየው ማብራሪያ ላይ ይስማማሉ፡-

" Psychology is the scientific study of human behavior and the underlying mental."

 ሳይኮሎጂ ማለት ስለ ሰው ልጅ #ባህሪና ስለ ዋናው አይምሮአቸው(#አስተሳሰባቸው) የሚያጠና #ሳይንስ ነው።

 ልብ በሉ ከላይ በዋናነት 3 ነገሮች ተጠቅሰዋል፡-

1 Science : Psychology uses scientific methods to study behavior and mental processes in both humans and animals.

 ይህ ማለት አንድ ሳይኮሎጂስት የሰውን ባህሪ እና ስነ-ልቦና ሊመረምር ከፈለገ ከመሬት ተነስቶ ስሜት ላይ ተመስርቶ አይደለም። ይህ ማለት ለምሳሌ አንድ ሰው የመጥፎ ሱስ ጥቃት ቢያጋጥመው

(አያድርገውና 🧑) "በቃ ክፉ መንፈስ ስለያዘው ነው።" አይልም ሳይኮሎጂ ይልቁኑ በሳይንስና ተጨባጭ መረጃዎች - Empirical datas ላይ ተመስርቶ ድምዳሜውን ያስቀምጣል። በሃይስኩል 🧑🧑 እያላችሁ የተማራችሁትን "Scientific Procedures - Observationማየት👁️👁️ Asking The Questionችግሩን ለማግኘት ጥያቄ መጠየቅ_ Hypothesis ____አስቀድመን እንደ መፍትሄ የምናስቀምጠው ሀሳብ እና የመሳሰሉት🙌🙌"

2 Behavior : refers to all of our overt actions and reactions.

🙌🙌"Overt" ማለት ውጫዊ ባህሪያት ማለት ነው። Such as talking 🗣️ (የእነጋገራችን ሁኔታ), facial expressions 😞 😬 😊 🧑 (ፊታችን ላይ የሚነበቡት ስሜቶች), movement 🧚 🧑 (እንቅስቃሴዎቻችን), etc.

3 Mental processes : refer to all the internal, covert activities of our minds, such as thinking, feeling, remembering, etc.

🙌🙌"Mental process" ማለት ደግሞ ሌሎች ሰዎች ሊያዩት የማይችሉ 🧑 : ድብቅ የሆነ በ ውስጣችን ያለ በአዕምሮአችን 🧠 ውስጥ የሚካሄዱ እንቅስቃሴዎች ነው። ለምሳሌ ስለ አንድ ነገር ማሰብ ማሰላሰል : ስለ አንድ ነገር የተሰማን ስሜት : ስለ አንድ ነገር ማስታወስ ወዘተ።

😎 ስለዚህ "Psychology" ማለት እንደ ነቢይ የሆነ ሰው የሚያስበውን ነገር እንዲሁ አይቶ የሚረዳ ሳይሆን ሳይንሳዊ ዘዴዎችን ተጠቅመን ስለ ሰው ልጆች #ውጫዊ - Overt እና #ውስጣዊ - Covert ባህሪ እንዲሁም አስተሳሰብ ማጥናት ማለት ነው።

🤔 እናንተስ ቀድሞ ስለ ሳይኮሎጂ ምን አይነት መረዳት ነበራችሁ?

✍️ Goals of Psychology ✅

ይህ ማለት ሳይኮሎጂ ለምን አስፈለገ? ግቡ ምንድነው ?

🧑 ሳይኮሎጂ ስለ ሰው ልጆች ባህሪ ና አስተሳሰብ ሲያጠና ሊያሳካቸው የሚፈልገው አራት መሰረታዊ ግቦች አሉት። አራቱም የተነጣጠሉ ሳይሆን የተያያዙ ናቸው። ልክ በምድር ሞት ከውልደት በኋላ እንደሚመጣው 😊 እነዚህ አራት ሀሳቦች ተከታትለው የሚመጡ ናቸው። አንዱን ዘላን ወደ ሌላው ማለፍ ከባድ ነው። እስኩ እንያቸው 🙌🙌

✅ Psychology has four goals:

Description

Explanation

Prediction

Control

Description - Involves observing the behavior and noticing everything about it.

Description ማለት አንድ ሰው ውስጡ ላይ ያለውን ስሜት (ሀዘን 😞 : ደስታ 😊 : ጭንቀት 🤯 ወዘተ) በውጫዊ የስሜት ህዋሱ በሚያንፀባርቅበት ጊዜ የሰውየውን ውጫዊ ባህሪ : የሚያሳየውን ስሜት ማወቅ : መረዳት : ማስተዋል ማለት ነው።

👉 በአጭሩ ሰዎች የሚያሳዩትን ስሜት : የሰዎችን ባህሪ መረዳት መገንዘብ እንዲሁም እዚያ ላይ ጥናት ማድረግ "Description" ይባላል።

ስለዚህ 🙌

"What is happening?"

(ምን ሆኖ ነው ? ምን ተፈጥሮ ነው?)

"Where does it happen?"

(መቼ ነው የተፈጠረው?)

"To Whom does it happen?"

(ማን ላይ ነው የተፈጠረው?)

እና ለመሳሰሉት ጥያቄዎች መልስ መፈለግ ነው።

ለምሳሌ 🕶️

እንዲፍሬው(ፍሬሽማን) ትምህርቱን በ አግባቡ ለመከታተል ከተቸገረ ፣ ውጤት ቢቀንስበት እና Class ውስጥ ጭንቀት ቢታይበት፣ የልጁን ስሜት በፅሁፍም ሆነ በንግግር ልንገልፀው "describe ልናደርገው" ስለምንችል እንዲሁም ከላይ ለዘረዘርናቸው ጥያቄዎች መልስ ማግኘት ስለምንችል እንደ "Description" ምሳሌ መውሰድ እንችላለን። ይሄኛው "Description" የሳይኮሎጂ የመጀመሪያ ስራ ነው። የሆነ ችግር ሲፈጠር ሳይኮሎጂ ከየት መጣ የማይባል ፣ የትም ፍጨው ዱቄቱን አምጪው አይነት አካሄድ አይደለም የሚከተለው። መጀመሪያ ችግሩ ምንድነው? መች እና የት እንዲሁም ማን ላይ ነው የተከሰተው የሚለው የመጀመሪያ ግብ ነው። 🙌🏻 🏄🏻

 Explanation: It is about trying to find reasons for the observed behavior.

→ Explanation ማለት የሰውየውን ውጫዊ ስሜት እና ባህሪ ከተረዳን ካወቅን (Description) በኋላ : ሰውየው 🧔 ያንን ስሜት ወይም ባህሪ ያሳየበትን ምክንያት ለማወቅ ጥረት የማድረግ እና ምክንያቱን የመግለፅ ሂደት ነው። ይሄ ደግሞ:-

"Why it is happening? 🤔" - ለሚለው ጥያቄ መልስ የሚፈለግ ነው።

🕶️ ለምሳሌ በላይኛው ! የፍሬሹ ልጅ ምሳሌ

"ልጄ #ለምን እንደዛ ሆነ?", "ልጄ ለምን ውጤቱ ቀነሰ?", "ልጄ ለምን የመረበሽ የመጨነቅ ስሜት እና ባህሪ አሳየ?" 🤔

ብለን በመጠየቅ #ምክንያቱን ማወቅ : መረዳት እና መግለፅ
"Explanation ይባላል።

🤔 ለምሳሌ ልጄ እንደዚያ የሆነው ምናልባት ከፍቅረኛው ጋር ተጣልቶ ይሆናል 🙌 😊።

(Also explanation can help in the process of forming theory) - Theory ምን እንደሆነ በታች ክፍሎች ስንማር እንዲህ ብለን ነበር:- "A Theory is a general explanation of a set of

observations or facts." ስለዚህ እዚህ ጋር ቲዎሪ ወይም በአማርኛ ፅንሰ-ሀሳብ የየሆነ ነገር አጠቃላይ #ማብራሪያ ነው ከሆነ ትርጉሙ ለአንድ ቲዎሪ መመስረት "Explanation - ስለ ነገሩ #ማብራሪያ" በጣም ወሳኝ እንደ ሆነ እናያለን።

Prediction : It is about determining what will happen in the future.

👉 Prediction ከስሙ እንደምንረዳው ስለወደፊት መተንበይ ነው። ስለዚህ ሰውየው ከሚያሳየው ስሜት በመነሳት እንዲሁም ምክንያቱን መሰረት በማድረግ ወደ ፊት ምን ሊፈጠር እንደሚችል ፡ ሰውየው ወደፊት ምን ሊሆን እንደሚችል መተንበይ prediction ተብሎ ይጠራል።

! ከላይ በወሰድነው ምሳሌ መሠረት "ይሄ ልጄ ወደፊት ምን ሊሆን ይችላል?" ምናልባት በትምህርቱ ውጤታማ ላይሆን ይችላል ፡ ትምህርቱን ሊያቋርጠው ይችላል ወይም ደግሞ እራሱን ሊያጠፋ ይችላል።" ይሄ prediction(ትንበያ) ነው።

Control - refers to modify or change the behavior from undesirable one(such as falling in school) to desirable one(academic success).

Control ማለት ችግሩን መቆጣጠር ማለት ነው። ማለትም ሰውየው ከገባበት ስነ ልቦናዊ ጫና ወጥቶ እንዴት ወደ ስኬት ሊመጣ ይችላል

የሚለውን የሚያጠና ነው

 ዛሬ የሚሰጠው ኮርስ - General #Psychology.

 ምዕራፍ - Chapter one.

 ባለፈው ጊዜ የተማርነው Definition and Goals of Psychology

 ዛሬ የምንማረው - Early and Modern Schools of Psychology

 ትምህርቱ የሚሰጥበት መንገድ - በተብራራ ኖት

 የሚለቀቅበት ሰዓት ማታ 1:00LT

1.3. Historical Background and Major Perspectives in Psychology

 Psychology is a relatively new field in the realm of the sciences, only about 125 years old. It began as a science of its own in 1879 in Leipzig, Germany, with the establishment of a psychology laboratory in the University of Leipzig by Wilhelm Wundt.

ስለዚህ Who is the Father of modern Psychology? ቢባል መልሱ ግልፅ ነው:- Wundt.

 Once psychology begun to use the scientific method, it then went through successive developments in which different schools of thought(psychology) were emerged.

✓ Old(early) School of Psychology

✓ Modern School of Psychology

➤ Early School of Psychology

ቆይ first School of Psychology ምን ማለት ነው?

ለምሳሌ እናንተ "የሰው ባህሪ ከወርስ የሚመጣ ነው::" ወይም "የሰው ባህሪ መሰረቱ የሚኖርበት Environment" ብላችሁ ልታስቡ ትችላላችሁ

let's take subExample ሰው ሲናደደ ከወላጆቹ ወርሶ ነው ወይም ደግሞ ሌላ አይነት Thought ሲኖራችሁ፣ ያን ጊዜ School of Psychology (thought) ይባላል። Simply it the system of thinking abt certain issue.

There are five early School of Thought.

- Structuralism
- Functionalism
- Gestalt Psychology
- Behaviourism
- Psychoanalysis

1. Structuralism

It views Psychology as a study of structure of mind.

● ይሄኛው የሳኮሎጂ ትምህርት ቤት ደግሞ ሳይኮሎጂን የሚያብራራው "ሳይኮሎጂን ስለ አይምሮ መዋቅር (Structure) ጥናት ነው።" ብሎ ነው

● የዚኛውን School of Psychology መስራች ማን ነበር?
Titchner ይባላል የWundts ተማሪ ነበር።

Wundts ደግሞ ማነው ረሳቹት 😊

የዘመናዊው (Modern) psychology መስራች ነበር።

🟡 እና Structuralism የሚያጠነጥነው እነዚህ አይምሮን የሚሰሩ(make up) ጥቃቅን Unitኦች ወይም Elementኦች ላይ ነው፣ እነዚህ ለMind መሠረት የሆኑት ነገሮች ምንድናቸው?

✧images

✧feelings

✧sensations ይባላሉ።

Structuralistኦች እንደ ሚያምኑት ከሆነ አይምሮ የተመሠረተው ከእነዚህ 🖐️ ሶስት ነገሮች ላይ ነው፤ ሳይኮሎጂም ስለ እነዚህ ነገሮች የሚያጠና ነው ብሎው ያምናሉ። እናንተም እመኑ ከፈለጋችሁ 😊 😄

📝 The best known method used by them was #Introspection [looking inward into our consciousness].

ማለትም ዝምብላችሁ ስለ አይምሮአችሁ ብታስቡ አይምሮአችሁ ከእነዚህ ሶስቱ unitኦች እንደተሰሩ ትረዳላችሁ ማለት ነው።

2️⃣Functionalism

እነዚህ ደግሞ Structuralism (ሳይኮሎጂ ስለ አይምሮ ብቻ ነው ማለት) ለሳይኮሎጂ በቂ ማብራሪያ አይሆነውም፣ ብለው ሌላ አስተሳሰብ(School of Psychology) አመጡ። የእነዚህ ሀሳብ ደግሞ ምን ይሆን? 🤔

● Functionalism views psychology as a study of function of the mind.

ሳይኮሎጂ ስለ አይምሮ የሚያጠና ብቻ ሳይሆን ስለ አይምሮ አሰራር(function) የሚያጠና ነው።

● የዚህ አስተሳሰብ መሰራች ማን

ነው? William James ይባላል(የመጀመርያውን የሳይኮሎጂ መፅሐፍ የፃፈው ሰውዬ)

ይቺ የWilliamን ሀሳብ ግልፅ ታደርገዋለች

Unlike Wundt and Titchener, James focused on how the mind allows people to function in the real world; how people work, play, and adapt to their surroundings, a viewpoint he called functionalism.

3☐ Gestalt Psychology

● መጀመርያ gestalt ቃሉ ራሱ

ምንድነው? German(የጀርመን) word ነው፣ ትርጉሙ form, whole, configuration or pattern(አቋቋም ወይም ቅርፅ ተብሎ መተርጎም ይችላል።

● It views psychology as a study of the whole mind.

ይሄ ደግሞ structuralismምም ሆነ Functionalism

Psychologyን በደምብ አያብራራውም። ሳይኮሎጂ ስለ አጠቃላይ ስለ አይምሮ የሚያጠና ነው ይላሉ።

● የዚህ አስተሳሰብ Founder የነበሩት Max Wertheimer እና ጓደኞቹ ነበሩ።

✓ By the way Gestaltኦች በStructuralism ሀሳብ(አይምሮ የጥቃቃን ነገሮች Combination ነው) አይስማሙም። 😊 እናንተስ?

They held that "the whole is greater than the sum of its parts. Means mind is greater than its parts (images, sensations, and feelings) አያቸ

Gestalts ያሉት The Whole ነው

Structuralists ደግሞ The sum ነው።

In Brief, The gestalt Psychologists acknowledge Consciousness.

📎 ያም ሆነ ይህ ሶስቱም School of Psychology ትኩረት ያደረጉት የሰው አይምሮ፣ ውስጣዊውና የማይታየው ልምምድ ላይ ነበር።

ደግሞ እኛ Psychologyን ስናጠና Scientific ነው ብለን ዬለ

😊 ስለዚህ ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ሳይኮሎጂን ለመረዳት ውጫዊና የሚታየው ባህሪ ያስፈልጋል።

ለዚህ ሲባል ሌሎች ተጨማሪ አስተሳሰቦች ተፈጠሩ🙄

4☐Behaviorism:

🟡Behaviorists view Psychology as a study of observable and measurable behaviors.

ሳይኮሎጂ የሚታየው እና ልንገመግመው የምንችለው ባህሪ ነው። ምንም ከውስጣዊው አይምሮ ጋር የሚያገናኘው

ነገር የለም💧 አሉ።

🟢John B. Watson is the founder of behaviorism.

እና ይሄ ሰውዬ የሚያምነው ባህሪን እንማረዋለን እንጂ ከወላጆቻቸው አንወርሰውም ይላል።

📝 He believed that all behaviors are learned (not inherited and learners are passive and reactive!

እነዚህ አራቱም School of Psychology በቂ አልነበሩም፣ከዛ ሌላ አስተሳሰብ መጣ።

ለፈተና ወሳኝ የሆኑ ነገሮችን Psychology unit one ላይ ልትጠየቋቸው የምትችሉት ነገሮች :-

- የ psychology definition and three aspects የሚለውን በደንብ አንብቡ ::
- Goal of psychology የሚለውን በደንብ ያዙ አብዛኛውን ጊዜ በምርጫ like እንደዚህ እንደዚህ እያለ example ይዘረዝሩና የቱ ጋር ይካተታል የሚለውን አብዛኛውን ጊዜ የሚጠቀሙት ::
- Historical back ground and Major perspectives in psychology የሚለውን በደንብ እያንዳንዱን ያዙት early school of psychology and modern school of psychology እነዚህ ጋር አብዛኛውን ጊዜ ቀጥታ ቀጥታ ነው የሚያመጡት በደንብ ሽምድዱት ::
- Branches/ sub fields of psychology and research methods in psychology የሚለውን እያንዳንዱን በደንብ አንብቡት እና አብዛኛውን ጊዜ ምሳሌ ይጠቅሱና then የት ውስጥ ይመደባል የሚሉ ነገሮች እና ቀጥታ ቀጥታ ነገሮችን ነው ፈተና ላይ የሚያመጡት ምንም ነገር ሳያልፋችሁ ሊገባችሁ ይገባል :: ብዙ ጊዜ class ውስጥ

የተናገሩትን ነገር ነው የሚያመጡት በደንብ ተከታተሉ ምንም ነገር እንዳያልፋችሁ።

October 26

#Psycho

1.4. Branches of Psychology

በመሠረቱ እኛ እንዲሁ በተለምዶ ሁሉንም አጠቃለን "ሳይኮሎጂስት" እንላለን እንጂ ብዙ አይነት ናቸው ያሉት። እስኪ የተወሰኑትን እንመልከት

1. Developmental Psychology

 It Studies the Physical, Cognitive and Psychological changes across life span.

ይህ የሳይኮሎጂ ክፍል የሚያጠናው "የሰው ልጅ በምድር ባለው ህይወቱ ከውልደቱ እስከ ሞቱ እንዴት እና ለምን እንደሚያድግ፣ እንዴት እንደሚለወጡ እና ዙሪያቸው ካለው ማህበረሰብ ጋር እንዴት ቁርኝት

እንደሚፈጥሩ የሚያጠና ነው። እድገቱም #Physical (አካላዊ)፣
#Cognitive (አይምሮአዊ) እንዲሁም #Psychological (ሰነ-
ልቦናዊ) ወይም ማህበራዊም ሊሆን ይችላል።

ለምሳሌ 🙌 እደሜያቸው ሶስት (3) አመት ሆኖአቸው ነገር ግን
በእግሮቻቸው መሄድ የማይችሉ ህፃናት 🧒 እንደነዚህ ባሉ ሳይኮሎጂስት
ነው የሚታከሙት (Treat የሚደረጉት።) ምክንያቱም ሁኔታው የእድገት
ማርፈድ (Developmental delay) ሊሆን ስለሚችል።

2. Personality Psychology

📌 It focuses on the relatively enduring traits and
characteristics of individuals such as Self concept,
moral dev't.

ይህ ስለ ስብዕና እና የሰዎች ስብዕና 🧑 🧑 እንዴት እንደሚለያይ
የሚያጠና ነው። ከላይ እንደተመለከታችሁት ሰው ሁሉ በመጠኑም ቢሆን
የተወሰነ ዘላቂ (enduring) የሆነ ባህሪ (trait or Characteristic)
ይኖሩዋል (ለምሳሌ፡- የዋህ 😊 ብትሆኑ ይሄ ባህሪያችሁ ቶሎ ሊጠፋ
አይችልም ምክንያቱም መልካምም ክፉም ልማድ ቶሎ ስለማይለቅ 🙌)

ስለዚህ የባህሪ ችግር ወይ ደግሞ ካላችሁ ስብዕና የተነሳ ከሰዎች ጋር
መግባባት የሚያቅታችሁ ልጆች እዚህ ውስጥ ካላችሁ በPersonality
Psychologist መታከም አለባችሁ 😊።

3. Social Psychology

 deals with People's social interactions, relationships, social perception, and attitudes.

ይህ የሳይኮሎጂ ክፍል የሚያጠናው ሰዎች (ግለሰቦች) ዙሪያቸው ካሉ ሰዎች   ጋር ምን አይነት ህብረት እንዳላቸው ነው።

ለምሳሌ ከጓደኞቻችሁ ጋር ስትሆኑ እና ከትላልቅ ሰዎች ጋር ስትሆኑ የምታሳዩት ባህሪ ይለያያል። እና ምን ልላችሁ ነው Social Psychology በሌላ መንገድ የሚያጠናው "እናንተ ያላችሁ ባህሪ ምን ያክል ዙሪያችሁ ባሉ ሰዎች እንደሚለያይ፣ እናንተ ያላችሁበት ማህበረሰብ ምን ያክል በእናንተ ላይ ተፅዕኖ እንዳለው የሚያጠና ነው።"

4. Cross-cultural Psychology

 Examines the role of culture in understanding behavior, thought and emotion processes among different individuals.

የምትኖሩበት ወይም የኖራችሁበት ባህል (culture) በባህሪያችሁ፣ በአስተሳሰባችሁ፣ እንዲሁም በስሜታችሁ ላይ ምን ያክል ድርሻ እንዳለው ነው።

ለምሳሌ፡- የሴት ልጅ ግርዛት እንደ ኖርማል ባህል የሚቆጠርበት አከባቢ ተግርዛ ያደገች ልጅ በእድሜዋ ካሉ ከተለያዩ ጥሩ ስብዕና

ካላቸው ሴቶች 🧑🏻 ፳፭ ከተገናኙ የራስ መተማመን (Confidence) ማጣት ሊገጥማት ይችላል።

5. Industrial Psychology

📌 It is a branch of Psychology that deals with industries and organizations to increase the productivity.

ይህም አንዱ የሳይኮሎጂ ክፍል ሆኖ የተለያዩ የሳይኮሎጂ ስንምግባሮችን/ መርሆችን 📊 (principles) እንዴት በተለያዩ ድርጅቶች ተግባራዊ (Apply) እናረጓለን የሚለውን የሚያጠና ነው።

ለምሳሌ፡- 📌 የድርጅቱን ምርታማነት (Productivity) ለመጨመር ሰራተኞች ላይ መስራት (የተለያዩ ስልጠናዎችን (coaching) and Training መስጠት)።

📌 ማስታወቂያ መስራት 📋 ፡ አዳዲስ ሰራተኞች መቅጠር 🧑🏻
🧑🏻 ፡ የመስሪያ ቤቱን ቦታ ማመቻቸት (Workplace health (safety)

6. Forensic Psychology

📌 This is a branch of Psychology which applies psychological principles to improve the legal system.

ያለውን የህግ ስርዓት ለማሻሻል የተለያዩ የሳይኮሎጂ መርሆችን ተግባራዊ ለማድረግ የሚመለከተው "Forensic Psychology" ነው።

ለምሳሌ፡- በትምህርት ቤት አስተማሪው ተማሪውን ያለ ምንም የተማሪው ጥፋት ከሌሎች ተማሪዎች በተለየ መንገድ የተማሪውን ውጤት ቀንሶ 😊 ካስቀመጠለት በForensic ሳይኮሎጂስቶች ጉዳይ ተጠንቶ መፍትሄ ይሰጠዋል።

ስለዚህ የእነዚህ ሳይኮሎጂስት ዋነኛ ስራ፡-

 ከህግ ስርዓት ጋር በተያያዘ ችግር ያለባቸውን ሰዎች ማማከር፣ መፍትሄ መፈለግ ነው።

7. Educational Psychology

 It is a field of Psychology which gives emphasis on educational processes like teaching, curriculum, etc.

በትምህርት ቤት ያለውን የትምህርት ስርዓት ለመሻሻል እና ተማሪ እና አስተማሪ ያለውን ህብረት ለማጠናከር የተለያዩ የሳይኮሎጂ ስነ-ምግባሮችን ተግባራዊ ማድረግ ላይ የሚሰራው ይህንኑ የሳይኮሎጂ ክፍል ነው።

ለምሳሌ፡-

 Observing the behavioral patterns of students (ቀረብ ብሎ የተማሪዎችን ባህሪ መመልከት፣ ምን አይነት የትምህርት ዘዴ እንደሚመቻቸው እና ሌሎች ነገሮችን መመልከት)

ሀገራችን እነዚህ ሳይኮሎጂስቶች በጣም ያስፈልጓታል 😞

Received at 6:59 PM Reactions: 🙌 2, 👍 1

Viewed 152 times

November 6

8. Health Psychology

📌 It is The branch of Psychology which applies psychological principles to the prevention and treatment of physical illness and diseases.

ይህ ያው ግልፅ ነው ታካሚው ጥሩ አካላዊ ጤንነት እንዲኖረው የሳይኮሎጂ እርዳታ የምዳርግበት ነው። ለምሳሌ የምግብ አመራረጥ ላይ (balanced diet)፣ ስፖርት መስራት (physical exercise) በእነዚህ በእነዚህ ነገሮች ታካሚውን የሚረዳው 'Health Psychologist' ነው።

9. Clinical Psychology

📌 Is a field that applies psychological principles to the prevention, diagnosis and treatment of psychological disorders.

የተለያዩ የሰነ-ልቦናዊ ችግር (Psychological disorders)- በስፋት ምዕራፍ ሰባት ላይ እናዩዋለን- እናም እንደነዚህ አይነት ሰዎችን ለማከም የሚያስፈልጉት እነዚህ "Clinical Psychologist" ናቸው።

ለምሳሌ:- ምናልባት ችግሩ (Psychological disorder ያልነው)
Depression (ድብርት)፣ Stress (ጭንቀት) ወይ ደግሞ ሌላ ሊሆን ይችላል።

10. Counseling Psychology

 It is a field that concerns about individuals with less severe problems than those treated by Clinical Psychologists.

እነዚህ የማማከር አገልግሎት የሚሰጡ ሳይኮሎጂስቶች ናቸው። ምን አይነት ሰዎችን ነው የሚያማክሩት ?

ከላይ ካየነው በ 'Clinical Psychologists' ከሚታከሙ ታካሚዎች ቀለል ያለ ህመም ያለባቸውን ሰዎች ነው። ለምሳሌ:- ውሳኔ ላይ የሚቸገሩ ሰዎች (Decision-making problem), Wrong Personal attitudes (self concept) (ስለራሳቸው ትክክለኛ መረዳት የሌላቸው ሰዎች) እና እነዚህን የመሳሰሉ። ይህ ከ'Personality' Psychology' ጋር ትንሽ ቅርርብ አለው ነገር ግን Counseling Psychology ውስጥ ያሉት "ታካሚዎች" ናቸው ማለትም በትንሹም ቢሆን የጤንነት ችግር ያለባቸው ናቸው። ነገር ግን Personality Psyc. (ከስብዕና/ ከባህሪ ችግር ጋር የሚገናኝ ነው።)

ከእነዚህ መሃል ሁሉ ፈተና ላይ የማይቀሩ አሉ 🙈 Developmental, Personality, Forensic, Clinical or Counseling ከእነዚህ ውስጥ አንዱ Mid ወይም Class-Test ላይ ይመጣል። 🙌

📖 1.5 Types of Research Methods

ስለ research methodኑ በስፋት ከModuleኑ ላይ ማንበብ ትችላላችሁ፣ ዋናዎቹ ግን 📖 📖

1📖 Descriptive Research - In this type of research, the researcher simply records what she/he has systematically observed.

● ይሄ የሚጻፉትን ወይም የሚሰሙትን ነገር ዝምብሎ መመዝገብ ነው።

📌 Descriptive research methods Include the following:
ከታች በፎቶ የለቀቅኩላችሁን ተመልከቱ፣ የሶስቱን advantage እና disadvantage ያዙኝዎ።

2📖 Correlational Research - is a research method that measures the relationship between two or more variables.

● ይሄ ደግሞ ለምሳሌ ሲጃራ ማጨስ ወይም አለማጨስ በምድር በሚኖረን እድሜ ላይ ተፅኖ አለው ወይ? 🌊

ማጨስና አለማጨስ

ስለዚህ እንዳያቸኑ ሁለት ነገሮችን ባለቸው ተፅዕኖ ላይ ተመስርቶ የሚያነፃፅር ነው! እንጂ ሲጃራ ማጨስ የልብ ህመም ያስከትላል ምናምን ብሎ Cause and effect አያጠናም።

 It doesn't show the cause and effect relationship.

3☒Experimental Research: it is a research method that allows researchers to study the cause and effect relationship between variables.

 ይሄን ካስታወሳች Biology G11 Unit 1 ላይ ተምራችታል።

ለምሳሌ አንድ ሰው የተማሪዎች

መማርያ Class ጥበት ወይም

ስፋት በትምህርት Result አቸው ላይ ተፅዕኖ አለው ወይ ሚለውን ለማጥናት፤

አሁን እዚህ independent የሆነው ➡ የClass አ መጠን ነው

Dependent የሆነው a

➡ የተማሪዎች Result ነው

(የተማሪዎች ውጤት በclass አ ላይ ነው depend የሆነው፤ እንደ class አ መጠን ሊለያይ ስለሚችል ነው dependent የሆነው)

"Chapter one The End"

በቀጣይ ጥያቄ እንሰራለን ከዚህኛው Chapter.

 General Psychology

 Chapter One Worked Examples

 Part I: True or False

- 1.Covert behaviors are actions and reactions such as talking, facial expressions, movement.
- 2.Health Psychology is a field that applies psychological principles to the prevention, diagnosis, and treatment of psychological disorders.
- 3.Correlational research - is a research method that measures the relationship between two or more variables.
- 4.Experimental Research is a research method that allows researchers to study the cause and effect relationship between variables.
- 5.Hypothesis is an integrated set of principles about observed facts that is intended to describe and explain some aspects of experience.

Part II: Matching

6. Structuralism

7. Gestalt

8. Biological Perspective

9. Psycho dynamics

10. Behavioral Perspective

11. Psychoanalysis

12. Socio-Cultural

13. Humanistic Perspective

14. Cognitive Perspective

15. Functionalism

A. How the mind allows people to function in the real world

B. The whole mind is greater than its parts (images, sensations, and feelings).

C. The black box

D. Studies the unconscious part of the human mind

E. Studies the individual unconscious mind within the individual such as inner forces, conflicts or instinctual energy

F. Used the introspection –looking inward into our consciousness||

G. Studies about helping people to express themselves creatively and achieve self actualization

H.Concerned about people's mental processes

I.Focuses on how bodily events or functioning of the body affects behavior

J.focuses on the social and cultural factors that affects human

Behavior

Part III Multiple Choice

16.Modifying or changing the behavior from undesirable one (such as failing in school) to a desirable one (such as academic success), which goal of psychology is related to this?

A.Description

B.Explanation

C.Control

D.Prediction

17.Who is the father of modern psychology?

A.Sigmund Freud

B.Wundt

C.Edward Tichtner

D.John B. Watson

18.Early and Modern schools of psychology basically differ by the following except:

A.In their method

B.In their Object

C.In their goal

D.None

19.____applies psychological principles to improve the legal system.

A.Industrial Psychology

B.Personality Psychology

C.Forensic Psychology

D.Developmental Psychology

20.Which of the following descriptive research method study about the individual in great detail?

A.Survey

B.Case study

C.Naturalistic Observation

D.Experimental research

21.A psychologist is interested in exploring the effect of tutorial support on students'

academic performance and assign students into two groups. Students in group one get

the tutorial support and those in group two do not. In this example, the Tutorial Support is:

A.Dependent Variable

B.Independent Variable

C.Control Group

D.Experimental Group

22.Sigmund Freud used the following method(s) to identify the unconscious and hidden illness of the person:

A.Introspection

B.Hypnosis

C.Dream Analysis

D.A and B

E.B and C

Answer For Chapter One

Part I

1. False
2. False
3. True
4. True
5. False

Part II

- 6.F
- 7.B
- 8.I
- 9.E
- 10.C
- 11.D
- 12.J
- 13.G
- 14.H
- 15.A

Part III

16.C

17.B

18.D

19.C

20.B

21.B

22.E